

Метафора по итгіхомъ, ғ:

Дávayi пíці⁸ ми⁹ плóтъ твою ю бóлею, Ӧгнь сýй, һ ὠпалáллай недо-
стóйныя, да не ὠпалиши менé, содѣтелею мóй. Пáче же проиди во
oуды моâ, бо всâл состáвы, ко ὠтгрóвъ, въ сéрдце: Попали тéрніе
всéхъ моихъ прегрéшений. д8ш8 ѿчиستи, ὠсвятъ помышленїя.
Состáвы ὠткéрди из костыми вк8пк. Ч8висти проскéти просг8ю
пактериц8. Всегò мâл спрингвозди сграх8 твоемъ. Присно покрый,
соклюй же һ сохрани мâл Ӧ всâлкаго д8мла һ слóва д8шетлбннаго.
Ѡчисти, һ ѿмый, һ оўкааси мâ: Оұдобри, врз8мъ, һ проскéти
мâ. Покажи мâ твоё селеніе єдинаго дхя, һ не ктому д8селеніе грѣха.
да іако твоегò домъ, вхóдомъ прнчашенія, іако Ӧгнà мене
б҃жжити всâлкъ злодѣй, всâлка сграсть. Молитвенники теснѣ прнно-
ш8 всâл с7мъ, Чиноначалія же б҃зплотныхъ, Предг8еч твоегò,
прем8дыял а7лы, Къ с7мъ же твою неск8р8н8ю, чист8ю м7рь: Йхже
мольбъ б҃лгод8тробн8, прнмъ Хрт8 мóй, һ с7номъ с7вѣта содѣлай
твоегò с7ажн8твла. Ты ко єсн ѿсвященіе, һ єдиный Нашіхъ влаже
д8ш8 һ с7вѣтлость: һ теснѣ а7епоподобн8. Іако Бг8 һ влц8, с7мъ
всї возсылаемъ на всâлкъ д8нъ.

Млтва ина:

Тѣло твоё с7гое, Гдн єсн Хрт8 Еж8 наіш8, да б҃д8ети мî въ жиб8тъ
в7чины, һ кроќи твоја ч7нія ко ѿсвѧтл8н8и греховъ. Б҃ди же мî
блгод8реніе с7е въ радости, Здравіе һ кеселіе: въ сграшине же һ второе
прншествие твоё сподоби мâ грешишаго сгати ѿдесн8ю с7авы
твоѧ, млтвами пречистыя твоѧ м7ре, һ вс7хъ с7гыхъ.

Млтва ина, ко пречистїи б҃цѣ:

Пречиста влчце б҃це, с7вѣте помраченныя моеѧ д8ши, наадѣждо,
покрове, прнб҃жнице, ὠтг8шениe, радованіе мое: благодарю та, іако
сподобила мâ єсн недостойнаго, прнчаштника быти пречистаго
тѣла, һ ч7нія кроќи с7а твоегò. Но рождшала иеринный с7вѣтъ,
проск8ти мол оўмыя Ӧчи с7рдца: іаже источникъ б҃змерг8ла
рождшала, ѿживотвори мâ оўмерщвл8наго грехомъ: іаже млтва-

Kněz, řehnaje vřelou vodu, dí:

Pоžehnána budiž vroucnost svatých tvých, vždycky, nyní
i příště, až na věky věkův. Amen.

Diákon pak vlévá, kolik je potřeba, na způsob kříže do svatého kalicha,
řka:

Vroucnost víry plna Ducha Svatého. Amen.

Odloživ zbylou horkou vodu, stojí poblíž.

Kněz pak říká: Diákone, přistup!

Diákon přistoupiv, pokloní se zbožně, prosí za odpuštění a pokládá pravou
rukou dlaní vzhůru na levou dlaň se slovy:

(Hle, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.) Podej mi, vla-
dyko, drahocenné a svaté Tělo Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše
Krista.

Kněz pak (rozplýv opatrн částici »CHS«) vezme svatý chléb, dává jej
diákonomu na dlaň a praví:

Diákonom (**jmeno**) podává se drahocenné a svaté a přečisté Tělo Pána
a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista, na odpuštění hřichů jeho a k
životu věčnému.

Diákon, políbiv podávající ruku, přijímá svatý chléb (na složené dlaně)
a odchází zpět, stane ze severní strany svatého prestolu; tam, skloniv
hlavu, modlí se spolu s knězem: Věřím, Pane, a vyznávám...

Kněz: **H**le, přistupuji k nesmrtelnému Králi a Bohu našemu.

Kněz podobně jako diákon vezme jednu část svatého chleba,
vloží si ji na pravou dlaň, řka:

Drahocenné a přesvaté Tělo Pána a Boha i Spasitele naše-
ho Ježíše Krista podává se mně, knězi (**jmeno**), na odpu-
štění hřichů mých a k životu věčnému.

A skloniv hlavu, modlí se (společně s diákonom či ostatními duchovními):

Věřím, Pane, a vyznávám, že ty jsi vpravdě Kristus, Syn Boha
živého, jenž jsi přišel na svět spasit hříšníky, z nichž první
jsem já. Věřím také, že toto jest samo přečisté Tělo tvé a toto

Тáже: Бéчеви твоëа тáйныя, днéсь Сиe Бéжий, приначáтика ма
пříimí: не бò врагóмъ твоимъ тáйнъ повéмъ, ни лоевáниа
тý дámъ тáко Ѽда, но тáко разбóйнику и́сповéдаю тà: пома-
ни ма, Гди, во цркви твоемъ.

Да не въ Ѽда и́ли во ѿграждениe бéдегъ миже приначáтие и́тýхъ
твоихъ тáйнъ, Гди, но во и́сповéдниe душы и́тьба.

И тáко приначáтия къ рóкáхъ держáмъ то отрáхомъ и́ всáпéмъ
оутвержéніемъ. Тáже коетáкъ, прíемле гóвěma рóкáma ехъ покrókцемъ и́тýи по-
тýкъ, и́ приначáтия тýкдь и́зъ иегó, глагóлъ:

Птнýя и́ и́тýя крóвь Гđа и́ Спíса нашего Ѽна Хртà,
приначáтия и́зъ рабъ бéжий, и́щéнику и́мíкъ, во ѿстavléniе
грахóвъ моихъ, и́ въ жíзнь вéчию, амén.

И тáко икона оутгнѣ, и́ и́щéниаго погибъ въ рóкъ держáмъ и́ покrókцемъ
(плáтомъ) ѿгéръ, и́ глагóлъ:

Сé прикоснëся оутгнамъ моимъ, и́ ѿмéти вéзвакóнїа
моё, и́ грахó мòл ѿчíстнитъ.

Тáже призывáтия дíáкона, глагóлъ: дíáконе, приетýпъ.

И дíáкон приходиши и́ покланяется Ѽдíною, глагóлъ:

Сé приходиши къ вéзмéтию Ѽбо. И: Преподáждь ми, владыко,
честию и́ и́тýю крóвь Гđа и́ бéга и́ Спáса нашего Ѽна Хртà.

И глагóлъ и́щéнику:

Приначáтия рабъ бéжий дíáкона, и́мíкъ, птнýя и́ и́тýя крóвь Гđа и́ бéга и́
Спíса нашего Ѽна Хртà, во ѿстavléniе грахóвъ твоихъ, и́ въ жíзнь
вéчию.

Причастíвáтия же дíáкона, глагóлъ и́щéнику:

Сé прикоснëся оутгнамъ твоимъ, и́ ѿмéти вéзвакóнїа твоё,
и́ грахó твоё ѿчíстнитъ.

[Зн] Подокáтия кíдати, тáко и́це Ѽть хотáти приначáтия и́тýхъ тáйнъ,
раздроблáти и́щéнику дíкъ чáрти и́тáго агнца ѿстáшия, Ѽже, и́, и́ Ѽже вá,

Modlitby po svatém přijímání

Poté, co jsi obdržel účast na životodárnych
a tajemných Darech, zapéj ihned s velkými
díky a z duše své vrouceně rci Bohu:

(Knéz: Blahosloven Búh náš...)

Sláva tobě, Bože. Sláva tobě, Bože. Sláva tobě, Bože.

Děkuji tobě, Pane Bože můj, že jsi neodmítl mne hříšného, ale
uznal jsi mne za hodna býti účastníkem Svátosti tvých. Děkuji tobě,
že jsi mně nehodnému dal přijmouti přečisté tvé nebeské Dary.
Avšak, lidumilný Vlácce, jenž jsi pro nás zemrel a pak z mrtvých
vstal a nám strašné tyto a oživující Tajiny daroval k prospívání a posvěcení
duším i tělům našim, dejž, aby ony byly i mně k uzdravení
duševnímu i tělesnému, k odpuzení všeho zlého, k osvícení očí srdce
mého, k pokoji duševních sil mých, k víře nezahanbitelné, k lásce ne-
licoměrné, k naplnění moudrostí, k zachovávání přikázání tvých,
k úcinkování Božské tvé blahodati a k získání království tvého;
abych Tajinami těmito jsa v posvěcení zachován, stále byl pamětliv
tvé blahodati a nežil sobě, ale tobě, Vládci našemu a Dobrodinci,
a tak abych život tento dokonal v naději života věčného a dosáhl věč-
ného pokoje tam, kde hlas slavících zní bez přestání a cítí nekonečné
štěstí ti, kdož zří nevypravitelnou krásu tváře tvé. Neboť tys pravá
touha a nevyslovna radost milujících tebe, Kriste Bože náš, a tebe
opěvá veškeré stvoření na věky. Amen.

Vlácce, Kriste Bože, Králi věkův a Učiniteli všeho, děkuji ti za
všechno, co jsi mně poskytl dobrého, i za účast na přečistých tvých
a oživujících Tajinách. Prosím tebe, Blahý a Lidumile, zachovej mne
pod záštitou svou a zastiň křídly svými, a dejž mně až do posledního
dechu mého s čistým svědomím hodně přijímati Svátosti tvé na od-
puštění hřichů a k životu věčnému. Neboť ty jsi Chléb živý, pramen
posvěcení, Dárce všeho dobra, a tobě chválu vzdáváme, s Otcem i Svatým Duchem, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. (*Od sv. Basila*)

ТÁКЕ БЛАГОДÁРСТВЕННІЮ СІЮ МЛІГВІ:

Благодарю та Господу мій, іако не щріндул міа єсіи грекшнаго, но
Звісніка міа бути ітінь твоїх подобін лік єсіи. Благодарю та,
іако мене недостойного пристягти ся пречистыих твоїх і небесних
дарів сподобил єсіи. Но, відко члвіколюбче, наск ради оумеревий же
і вискуєсій, і даровавши нам істраваша сіл і жикотворлця
тайнств, во благодіяніє і юсівленіє душік і тіклесік нашіх: да-
ждь бути сімк і мнік во іспокленіє душік же і тіклла, во їшнаніє
вілкаго іспротівнаго, віз просвіщеніє єчію сердца моєго, віз
мірж душевных моніх сілк, віз віріз іспостыданіз, віз любовь
ісполненіє премудрості, віз ісплюденіє Заповідей
твоїх, віз приложеніє відгукенням твоєм благодати, і твоєму
цртвія присвоєніє: да во ітіни твої тікми сохраняємъ, твою
благодать поминаю вісегда і не ктому зигніж, но теге наше мі
вліце і вігодбтелю. і тіако зигніж тиція ізвіеда і надежди
жикота вічнаго, віз присноїчиї досгнініз поконі, ідіже праць-
днівчиїх глядік іспресганий, і безконечнаа сладость звілніх
твоєго лиця добротіз іспреченніз. Ты бо єсіи істинное желаніє, і
іспреченніе віселие любвищ та, Христе Боже наш, і та поетк віз
твірь во вікні.

Велікаго Васілія, є:

Відко Христе Боже, цію віківку, і содбтелю вісех, благодарю та ѿ
вісех, іаже мі єсіи подалк, благіх, і ѿ присащенії пречистых і
жикотворлцих твоїх тайнств. молю ом'єш та, відко і члвіко-
любче, сохрани міа под кроюом твоїм, і віз ітіни криліз твоєю, і
дірзій мі чистою іспівію діаже до посліднаго моєго ізвіданія,
достойно пристягти ся ітінь твоїх, во юставленіє греків, і
віз жізви вічніз. Ты бо єсіи хлібкі жикотний, істочник ітіни,
податель благіх, і теге слава возсыламъ, то єщемъ, і єтімъ
дхомъ, наїтк і прієнію, і віз вікні віківку, амінъ.

jest sama drahocenná Krev tvá; i modlím se proto k tobě: Smiluj se nade mnou a odpusť mně hříchy mé úmyslné i neúmyslné, jichž slovem či skutkem, vědomě i nevědomě jsem se dopustil, a učiň mne hodným neodsouzeně přijmouti přečisté tvé Tajiny na odpuštění hříchů a k životu věčnému.

A dále: Za účastníka večeře své tajemné, Synu Boží, přijmiž mne dnes; neboť nezjevím tajemství nepřátelům tvým, aniž políbení tobě dám jako Jidáš, ale jako onen lotr vyznávám tebe: Rozpomeň se na mne, Pane, v království svém.

Aby nebylo mně v soud nebo zatracení přijímání svatých tvých Tajin, ó Pane, ale k uzdravení duše i těla.

A tak přijímají kněz i diák Tělo Páně, jež drží na rukou, s bázní a pevnou vírou. Pak se kněz napřímí, vezme iliton (liturgický ubrousek), oběma rukama uchopí svatý kalich a přijímá z něj tříkráte se slovy:

Drahocennou a svatou Krev Pána a Boha i Spasitele naše-
ho Ježíše Krista přijímám já, služebník Boží, kněz (**jméno**), na odpuštění hříchů svých a k životu věčnému. Amen.

Nato osuší svá ústa a okraj svatého kalicha ilitonem, který drží v ruce,
políbí svatý kalich a dí:

Hle, дотекл se úst mých, snímá nepravosti mé a očišťuje od
hříchů mých.

Pak vyzve diákona slovy:
Diákone, přistup!

Diákon přistoupí a jednou se pokloní, řka: Hle, znovu přistupuji k ne-
smrtelnému Králi a Bohu našemu. **A hněd:** Podej mi, vladky, dra-
hocennou a svatou Krev Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista.

Kněz pak dávaje diákonom piti ze svatého kalicha, praví:

Přijímá služebník Boží, diák (**jméno**), drahocennou a svatou Krev
Pána a Boha i Spasitele našeho Ježíše Krista, na odpuštění hříchů
svých a k životu věčnému.

Přijímajícímu diákonom kněz říká: Hle, дотекл se úst tvých, snímá ne-
pravosti tvé a očišťuje od hříchů tvých.

на мѣлыж частицы, юкъо бытъ вѣѣмъ прічестнікомъ докольно, и таюо влѧгаетъ юхъ во ѿтъю чашу.
И покрываєтъ ѿтъю потираж покроїцемъ, (подобенъ и на ѿтъю діскогъ возлагаетъ скрздицъ и покроїцы).

Τάχε, πριναπένηιο τοκερώντας, απέννικα μόλιτια:

Благодаримъ тѧ, Г҃ди Б҃же нашъ, иже принащении стыдъхъ пречтыхъ, везмергтыхъ, и нѣныхъ твоихъ тѣни: иже дѣлъ еси на мъ ко благодѣяніе, и ѿсвѧщеніе, и исцѣленіе душъ и тѣлесъ нашихъ. Самъ благо крестъ, да же быти на мъ принастїю стаѓу тѣла и крове Христы твоегѡ въ крѹ непостыднѹ, въ любовь нелицемернѹ, въ преъмнооженіе премудрости, ко исцѣленіе душъ и тѣла, ко ѿгнаніе всакаго сопротивнаго, въ снадѣнїе Заповѣдей твоихъ, ко ѿвѣтъ благородствиа.

И та́ко ю́жноземльцы двери сгáго флагола. И дíаконъ, поклонившися Господу, претерпелъ поти́ръ со благоговениемъ, и приходилъ во двери, и возносилъ сгáй по-ти́ръ, показывая и лодемъ, глагола:

Со стражом вождимъ и върою приступи.

Спі́веникік же причашіа́ єго (по фе́ніко-іврійському) ю ѹтка ю кро́ке гдні,
то ве́ліхима фі́нікієвкою) глаголе́тъ:

Причалеуетсѧ рѣкъ вѣжїй, **и**лкъ, чѣнагѡ и сѣтагѡ тѣла и
кроекъ Гда и Бга и Спса нашегѡ Іиса Христъ, во ѿстакленїе
граѣхѡвъ и въ жиꙗнь вѣчнѹ.

И діаконік юттараңыз әмді оғстінік плагоми: и цеклешеткі прічесстіккійсік ертінде чаша, и поклонікка шходиткі.

Î τάκω πριναπάσιοτελεί.

Zakončení liturgie (propuštění) na svátky Páně

Připojeny jsou i verše, které o některých svátcích na malém vchodu říká kněz či diákon ihned po „Velemoudrost, povznesme se!“

Na Narození Páně:

(Verš na malém vchodu: Z lúna před jitřenkou zrodil jsem tebe, přísáhl Hospodin a nebude toho želeti; ty jsi kněz navěky podle řádu Melchisedechova!)

Jenž pro naše spasení v jeskyni se narodil a v jesle se položil, Kristus, pravý Bůh náš... (*Dále podobně jako v neděli.*)

Na Obřezání Páně:

Jenž pro naše spasení v osmý den na těle obřezati se nechal, Kristus, pravý Bůh náš... (*Dále podobně jako v neděli.*)

Na Zjevení Páně:

(*Verš na malém vchodu:* Požehnaný, jenž se běže ve jménu Páně; žehnáme vám z domu Hospodinova. Bůh jest Hospodin a zjevil se nám!)

Jenž pro naše spasení v Jordáně od Jana křtí se ráčil, Kristus, pravý Bůh náš... (*Dále podobně jako v neděli.*)

Na velký čtvrttek

Jenž z obzvláštní dobroty nejlepší cestu pokory ukázal, když učedníkům nohy umyl a až ke kříži a pohřbení pro nás se snížil, Kristus, pravý Bůh náš... *(Dále podobně jako v neděli.)*

U těchto propuštění je možno ze světců vzpomínat jen: „...na přímluvy přečisté Matky své, svatých slavných a všechnálných apoštolů, sv. Basila Velkého, arciepiskopa Caesareje Kapadocijské a všech svatých...“ Sváteční propuštění se používá pouze v den svátku a ve dnech následujících až do opuštění svátku. Mají-li některé večerní nebo jitřní bohoslužby své zvláštní propuštění, je uvedeno v rádu těchto bohoslužeb (viz např. v triodu služby Velkého týdne a večer neděle svatodušní).

**О пъти вълчи хъз пръздник от
глаголеми във вечерию, во оутреню, и вълтъртию
по чинъ (приложение: въходное).**

На Ржитко хътото:

(**Въходное:** Извъч чреца прережде денници родніхи та, клатиса Гдъ и не раскаетсѧ: туи іерей во вѣкъ по чинъ Мелхітедекъ.)

Иже во вертепъкъ роднъвъи сѧ, и въ гъслехъ возлеги, нашего ради спасенїѧ, Христъсъ истиннъи Бгъкъ нашъ: и прочее до конца.

На Обредъ:

Иже во Съмай дѣнь плогтию обредъзати сѧ извѣливи, нашего ради спасенїѧ, Христъсъ истиннъи: и прочее до конца.

На Богоизбрание:

(**Въходное:** Благословенъ градъи во имѧ Гднѧ, благослови хомъ въ изъ дому Гднѧ, Бгъкъ Гдъ и евангелъ на мъкъ.)

Иже во юрданѣ крестити сѧ извѣливи ѿ Іоанна, нашего ради спасенїѧ, Христъсъ истиннъи: и прочее до конца.

Въ Велікъи четвергътъ:

Иже за превоходлъци благости пътъ добрешии смиренїѧ показавъи, внегда оумыти ноги обученикъвъ, да же и до кръга и погребенїѧ синьшадъи на мъкъ, Христъсъ истиннъи: и прочее до конца.

**Егда полчиши добраго причашенїѧ
жикогворлъци хъз тайнственни хъз даюкъи, ко спой акие,
благодаръ велми, и сѧлъ тѣплѣ ѿ душъи Бгъгъ глаголи:**

(**Іерей:** Благословенъ Бгъкъ нашъ...)

Слава теги, Бжже. Слава теги, Бжже. Слава теги, Бжже.

Je nutno vѣdѣt, щe jsou-li p itomni v r ci, kte i budou p ijimat svaté Tajiny, rozdrobí kněz dvě zby e c sti svatého Beránka (»NI« a »KA«) na mal  c ste ky, aby stačily pro všechny p ijimaj ci, a vlo i je do svatého kalicha. Z nich se pod v a p ijim ni.

Když kněz p ren s  dal  c sti proměněného chleba do kalicha, ráků: Vzk ri en  Kristovo spat iv , poklo me se svatému P nu Je i i atd.
Svat  kalich pokrývá pokrovem (ilitonem).

Děkujeme tobě, H spodine, Bože n  , za p ijim ni svatých, nej ist ch, nesmrtelných a nebeských Tajin tvých, jež daroval jsi n  m jako dobrodiní k posv cen  a uzdravení duši a t l našich. Ty s  m, Vládce všech, dej , aby tato u ast na svat m T lu a Krvi Krista tvého byla n  m k v ire nezahanben , lásce nelicom rn , k rozhodn ni moudrosti, k uzdravení duše a těla, k zapuzen  všelikého odpůrce, k zachovávání prikázání tvých a k dobrému zodp v d ni se na stra n m soudu Krista tvého.

Před svat m p ijim ni v r ci se otevírají svaté dve , diákon, pokloniv se jednou, vezme zbo n  kalich od kněze, stane ve svatých dve ich, pozdvihuje kalich se svatými Tajinami před lidem a zvol :

S b azn  Bo i a u v ire přistupte!

V r ci: Poze nan , jenž se b re ve jménu Páně. Bůh jest H spodin a zjevil se n  m.

V r ci, kte i jsou n  le it  připraveni ke svatému p ijim ni, se shroma duj  před svat m ambonem, pod kalichem, a modlí se jedn mi u ty posledn  modlit  před svat m p ijim ni:

V r im, Pane, a vyznávám, щe jsi ty v pravdě Kristus, Syn Boha ziv ho...

K p ijim ni přistupují jeden po druh m, klan j  se a s ve ker m vnitřním pohnut m i b azn  skládají ruce na prsou do podoby k r ze, a tak p ijim  Bo sk  Tajiny.

Kněz pod v a svaté p ijim ni (T lu a Krve P n , jak je obvykl , s ve kerou opatrnost ), r k :

P ijim  služebník Bo i (jm no) drahocenn  a svat  T lo a Krev P na a Boha i Spasitele našeho Je i e Krista na odpu t n  h richu a k zivotu v cn emu.

По прінципії тає, вхідити ієрарх до ігній флагіль, і постівляти ігнія на стіл престолі.

Тогда підімк діакони ігній дієкота вірх ігнія почила, і глагола високоснія пісни та:

Високосніє Христоно відіб'єши, поклонімся ітому Господу Ісусу, єдиному везгрешному. Вірх твоємъ покланяєши Христу, и ітого високосніє твоє поему і славимъ: ти бо єшь Господь нашъ, разумъ твоє ніогоре не знаєши, імъ твоє німенієши. Пріндите всі вірні, поклонімся ітому Христу високоснію: се бо прінде істому радостъ всемъ міръ. Бенеді благословляє Господь, поему високосніє єшь: расп'ятое бо претерпівъ, смертью смерть та зради.

Славітися, славітися, небесний ієрархіліме, слава бо Господу на твоємъ візьє. Днікъ твій нінішній, і віселиша щівні: ти же чиста імаджина біле, і вистані ржітка твоєшь.

Слуга велич, і славленітвіша, Христе! Слуга мілості твоє, і Слово Господнє ти сіло! Подавай намъ істину твоє почила архангелів дні царствія твоєшь.

Флагіль твоєю губкою скло лоджію,
то винамієши і благоговінієши, глагола блокета та:

Омій, Господи, грецько помінавшихъ здій крохію твоєю честною, матвами ігніхъ твоихъ.

І покрові твої почила покровіцемъ, подібні і на ігній дієкота возлагані та ізвідніць і покровици. (Також глаголети матвій: Благодатімъ та, відко чистіко лікує, благодітелю душа наша.)

По томъ ріка kněz (мůže рікати псалмиста):

Nyní propouštíš... **Trisagion až po Otčenáš**

Závěrečný tropar a kondak sv. Basili Velikému:

Po celé zemi rozlehl se hlas tvůj a všude přijato je slovo tvé, jímž jsi pravé víře naučil, přirozenost všeho jsoucího zjasnil a mravy lidské zušlechtil; královská svatosti, otče ctihonodný sv. Basile, pros Krista Boha, aby spasil duše naše.

»Sláva ...«

Podávaje všem smrtelníkům bohatství neuloupitelné a zpečeťuje je svými naučeními, ukázal ses jako základ církve nepohnutelný, zjeve nebeský, Basile ctihonodný.

»I nyní ...« (**Závěrečný bohorodičný kondak, 6. hlas**)

Nezahanbitelná zastánkyně křesťanů, jistá prostřednice u Stvořitele, nepřeslechni prosebné hlasy hříšníků, ale předejdí, dobrotivá, ku pomoci nám, tebe věrně vzývající. Pospěš k přímluvě, pros za nás horlivě, neboť ty, Bohorodice, vždy ochraňuješ ty, kterí uctívají tebe.

Může se zpívat i tropar dne.

Hospodi, pomiluj (**dvanáctkrát**). Tebe nad cherubíny ctěnější...

Sláva... I nyní... **A malé propuštění.**

Diákon spotřebuje svaté Tajiny s velikou opatrností, aby ve svatém kalichu nezůstal nebo nevypadl ven ani nejmenší drobeček, vlévaje do něj trochu vína a pak vody, opatrně jimi vyplachuje svatý kalich, požívaje vše. Poté vytře veškerou vlnkost ze svatého kalicha svatou houbou (a svatým ubrouskem). Potom skládá všechny liturgické nádoby k sobě, pokrývá je (či zabaluje) a ukládá je na patřičné místo.

Říká spolu s knězem: Nyní propouštíš... A následující. Umývá si ruce (i ústa) na obvyklém místě (stejně jako kněz to činí hned po svatém přijímání), klání se spolu s knězem a po propuštění odcházejí, za všechno vzdávajíce díky Bohu.

Konec Božské liturgie sv. Basila Velikého.

И еквиеникъ, ки єдъ ко ѿгній флагіръ, іовлакітъ іеквиеникъ ѡдеїдъ, глаголетъ благодарственныя молитвы.

Тáже: Нынѣ ѿпѹштавши: Трнєтъ. И по ѿчі нашіхъ: трапаръ и кондакъ Басіїа велікаго.

Трапаръ, глаїкъ:

Бо всю землю и земіде вѣщаніе твоє, іако пріемашъ глόко твоє, и мже еголіпнина назначила єсі: єстество ѿцихъ оуасніахъ єсі. члвѣческія ѿбꙗти аукасніахъ єсі. Царекое сїеніе ѿче прѣбне, моли Христу Гра спастися душамъ нашымъ.

Слáва (кондакъ, глаїкъ):

Извѣска єсі ѿгнованіе непоколебимое цѣкве, подада вѣкомъ неизрадомое гдѣтко человѣкѡмъ, запечатлѣло твоимъ велѣніемъ, неизблѣнне Басіїе преподобне.

И нынѣ, кѣородиленъ:

Предстательство христіанъ непостыдное, ходатайство ко творцю непреложное, не предзри грѣшихъ моленій гласы: но предвари, іако блага, на помоць наихъ вѣрию ѿквищъ ти: оукою на молитвъ, и потишия на оумоленіе, предстательство вѣщи присно Бѣ, чи ѿцихъ тѧ.

Планъ ѿпѹштавши, р҃ць и дню трапаръ.

Гдѣ, помілѹй, ю. Честнѣйшию: Слáва, и нынѣ:

И твориши ѿпѹштаго.

Потрєбніашъ же діаконъ стаа то вѣлікимъ ѿпасенiemъ, іако пичемъ ѿ тѣло дробинѣшихъ пасты крѣпніцъ, или ѿгнѣниа, наїдѣвъ ко ѿгнію чайшъ ѿ вїна и вода, и потрєбніца, и сопрѣтакъ гѣбкою вїю мокротъ. Таже глаголетъ ѿгніа со сходы вїспѣ, и ѿеквазаихъ, полагаетъ на ѿбꙗтиномъ мѣстѣ, глагола: Нынѣ ѿпѹштавши: и прѣча, іакоже и сїеніникъ. И ѿмыватъ рѣки на ѿбꙗтиномъ мѣстѣ, и поклонивса вїспѣ то сїеніникомъ, творѧтъ ѿпѹштаго, и благодарѧше гра ѿ вѣкѣхъ піходлугъ.

Конецъ вѣкѣсткенниа лѣтнаго велікаго Басіїа.

Диакон (небо прислуруючі) придр зі мези kalichem a ústy přij maj ch rozprost ren  iliton, j m  pak ka dem  ihned po přijímá osu  usta. P rij maj c poté políbí svat  kalich dole, a p odstoupiv, poklon  se a pok ruje; pak odchází. Podobn  i ostatn  p rij maj c.

Sbor nebo ostatn  v er ci zpívají: Tělo Kristovo přijměte, z pramene nesmrtelnosti okuste.

Když posledn  p ripaven  v er ci přijme Je  e - Pána a Spasitele svého - do svých útrob, ukonč se p en  chvalop vem:

Alleluja, alleluja, alleluja.

Po ukon n  p rijm  odchází kněz do olt re a postav  svat  kalich na svat  prestol. Nen li p rij maj c, diakon ihned po slovech: „S b zn  Boží...“ odevzdá svat  kalich kněz, kter  jej postav  na svat  prestol.

Diakon rovn  odejde do olt re a vzav svat  diskos a dr ze jej nad svat m kalichem, ráků následujíc paschl n  p sn :

Vzk ri en  Kristovo spat v , poklo me se svatému P nu Je  i, jedinému bezhr sn mu. K ri i tvému klaníme se, Kriste, a svat  vzk ri en  tv  op v ame a slavíme, neboť ty jsi B h nás, kromě tebe jiného neznáme a jméno tv  vzv v me. Pojďte, všichni v rn , poklo me se svatému Kristovu vzk ri en , neboť hle, skrz k r z přišla radost celému světu. Vždycky blahoslovice Pána, op v ame vzk ri en  jeho, neboť ukřižování p etrap v, smrti smrti zničil.

Skv j se, skv j se, nov  Jerusaleme, neboť z r i na tobě slava Hospodinova. Plesej nyní a vesel se, Sione! Ty pak, p rcist  Bohorodice, ozdob se slávou ze vzk ri en  toho, jehož jsi porodila!

О, Pascho velik  a nejposv tn j , Kriste! О Moudrosti a Slovo Boží a Silo! Daruj n m opravdověji tebe p rijmat v bezve ern m dni kr lovst v  tvého.

Stára svatou hubkou d ukladn  a pozorn  a se zbožností, co je na diskose ( aste ky za svat  a za ziv  i zesnul ), do kalicha, r ka ti :

S myj, Pane, h richy zde vzpomenutých svou drahocennou Krv  na přimluvy svatých svých.

Pokrývá svat  kalich pokrovem, ulo i na svat  diskos svatou hvězdici, svatou lžičku a ostatn  pokrovce. Pokud ji ještě neříkal, tedy nyní kněz ráků děkovnou modlitbu: „Děkujeme tobě, lidumiln  Vládce, dobrdin  du  našich...“

Си́меник же благословляетъ людьми, приветствуя возгласом:

Спаси, Господи, люди твои, и благослови достоине твои.

И обрашается диакон же к сименику как к старейшине, и кадит к сименику трижды, глаголя как сказано:

Вознесися на небеса, Господи, и по всему землю слава твоя.

Лик же поется:

Благодомъ сименикъ и старинный, приветомъ да не погибъ, обрететомъ вѣтъ и стариннъ, неразумѣльнику Трижды поклоняется: что бо наше спасла Господа.

Также възмѣтъ сименикъ старинный дѣлъ, возлагаясь на главу диакона, и диаконъ приветъ и то благоговѣніемъ, зѣръ вѣти къ дѣлѣ, иначѣже глаголь, щоднитъ въ предложеніе, и постакладетъ и. Сименик же поклоняется, и приветъ старину погибъ, и обрѣмъ къ дѣлѣ, зѣръ на лѣди, глаголетъ глаголю:

Благословенъ Господи наше:

И возгласомъ:

Благодать, наше и пріене, и во всѣхъ вѣковъ.

Ликъ: Амъни.

Да исполнатъ наше хваленія твоему, Господи, тако да поемъ глаголъ твою, тако да подобнали же наше причастити съ тѣмъ твоймъ, ежесловенныи, въ землѣгнъи и животворящи, соблюди наше во твоей старине вѣсъ дѣнь пощади праѣдѣ твои. Амъни, амъни,

И изведи диаконъ иконою дѣлѣю, и ставъ на ѿблѣчномъ мѣстѣ, глаголетъ:

Прости прѣмыши вѣтъгненныихъ, старыхъ, пречтыихъ, въ землѣгнъихъ, не бѣсныхъ и животворящихъ, стражиныхъ хрѣтъвыхъ тѣнъ, достойно благодаримъ Господа.

Ликъ: Господи, помилуй.

Заспѣши, спаси, помилуй и сохрани наше Господи благодарію.

сполу съ кнѣземъ и одѣде severnimi dveřmi kъ жертвеннику, aby zde požil zbylé svaté Dary sъ bázni a velikou úctou.

Кнѣзъ по ukončenїи modlitby vejde do oltáře svatými dveřmi a říká nad diaconem modlitbu ke spotřebování svatých Darů:

Naplnili a vykonali jsme, jak to bylo v našich silách, Kriste, Bože náš, ta-jemství záměrů tvých. Zachováváme památku smrti tvé, viděli jsme obraz vzkříšení tvého, naplněni jsme nekonečným tvým životem a okusili jsme blaha neubývajícího tvého pokrmu, jehož nás i v budoucím věku ráč učinit hodnými. Blahodatí bezpočatečného svého Otce i Svatého a blahého a oživujícího svého Ducha, nyní i vždycky, až na věky věkův. Amen.

Knѣz vychází a rozděluje lidem antidor (u nás se to většinou nekoná). Po dokončení čtení žalmu a rozdání antidoru praví:

Knѣz (ve svatých dveřích žehnaje lidu): Роженіе Господиново на вас, благодати и lidumилості яго, вždycky, нyní i příště, až na věky věkův.

Věřicí: Amen.

Knѣz (čelem ke svatému prestolu): Слава тобě, Христе Боже, на-дěje наše, слава тобě!

Věřicí: Слава Отci и Сynu и Svatému Duchu, и нyní i vždycky, až na věky věkův. Amen. Hосподи, помилуй; Hосподи, помилуй; Hосподи, помилуй. Пожене!

Knѣz, drže naprestolní žehnací kříž, vychází před svaté dveře, žehná a pronáší propuštění – ve svátek příslušné sváteční, v neděli toto:

Vставши з мертвých Kristus, правый Бог наш, на примилюv přečisté Matky свé, svatých slavných a vsechvalných apoštolů, svatého otce našeho Basila Velikého, archiepiskopa Caesareje Kappadocijské, svatých ... (*jejichž jest chrám tento a jejichž památku dnes slavíme*) a svatých spravedlivých (boho-)rodičů Jáchyma a Anny, i všech svatých, nechť smiluje se nad námi a spasí nás jako blahý a lidumil.

Věřicí: Amen.

Věřicí u nás většinou přistupují pro požehnání a polibit svatý kříž. Knѣz se vraci do svatého oltáře. Zavírají se svaté dveře a zatahuje opona. Knѣz svléká posvátná roucha. Čtou se modlitby po svatém přijímání.

Тáже: Бéди ńма Гáне: тóижды.

Ἔ Ψαλόμε ἀγ: Βλαγοελοβλὸ Γὰ:

Молітвік же глаголемік, діаконік егопітх на десній стравік пред' єзузомъ влісі хръта, держа єфраїмъ, глаголь прислонъ, до єовешиенія мѣтвіи: сей же ікончакшесія, цієнінки ѿбшо вхόдитх ствіми дверьми, и ѿшеди ви предложеши, глаголеши настоїчию мѣтвіи:

Мѣтва, глаголема ж внегда потребнѣти сїѧ:

Исполинам и сокровищема ёлник по нашему сибирю, Христе Еже наши, твоему
смогрению тайнству. Амъемъ во славы твоемъ паматъ, видѣхомъ
воскресенія твоего Ограждъ, наполнихомъ беззконечныя твоемъ
жизни, насладихомъ неистощимыя твоемъ пищи, аже и въ
дѣщемъ вѣкѣ вѣкѣмъ наимъ сподобитися благоволи, благодатию
безначальнаю твоего Оца, и стаго и благо и животворящаго
твоего дѣха, нынѣ и присно, и во вѣки вѣковъ, аминь.

Διάκονης όχι κατέργασε την απόφαση της Επιτροπής για την απόδοση της πληρωμής στην ομάδα της Επιτροπής.

[Зрн] Спі́нник же нішо́дз, даётк людему́ літі́двор.

По скончанії же Фалмà, й раздалий літгідвора, глаголеутъ.

Благословеніе Господа на вас, что вы благодати и члены любви, всегда, нынѣ и пріенѡ, и во вѣки вѣковъ.

Επίσημης: Ελάβα τετρά, Χάτε, Γένε, Θύπωβάνιο, Ηάπε, Ελάβα τετρά.

Ліквід: скільки є наявність: Ган помічай таїжаны Емголюкі

Сімейникъ: **Б**оскре́сій һэ́л мэртвыху Христо́с һөгүнный Бг҃х на́ш, молитвами пречтыл своеа Мтре, сгы́ху слáвныих һ ве́хва-лыных а́лла, һже во сгы́ху Фи́да на́шега Васíлия, архиепископа Кесаріи киппадоийскїя, велікағо: һ сгáгво һмк (сгóже ёстъ хра-мъ), һ сгáгво һмк (сгóже ёстъ дено), һ сгы́ху пра́ведных һгофцжюакима һ йинны, һ ве́хху сгы́ху, помилуетъ һ спасётъ на́ш, іако блгъ һ члвкколюбецъ.

Kněz, postaviv se do svatých dveří a žehnaje lidu, dí přitom hlasitě:

Spasiž, Bože, lid svůj a požehnej dědictví svému.

Kněz se obrací ke svatému prestolu, třikrát okuřuje svaté Dary na oltáři, řka potichu:

Povznesl ses na nebesa, Bože, a po celé zemi se rozšířila sláva tvá.

Věřící zpívají: Viděli jsme světlo pravé, přijali jsme Ducha nebeského, nalezli jsme víru pravou, nerozdílné Trojici klaníme se, neboť ta spasila nás.

Potom kněz vezme svatý diskos, postaví jej na hlavu diákona a diákon uchopí jej zbožně, běže se do svatých dveří, pohledí z nich ven (k lidu) a pak odchází k žertveníku, na který diskos postaví. Kněz, pokloniv se, vezme svatý kalich, činí jím kříž nad antiminsem, říkaje tiše:

Požehnaný jest Bůh náš.

Poté stane ve svatých dveřích a žehnaje svatým kalichem lid, zvolá:

Vždycky, nyní i příště, až na věky věkův.

Věřící: Amen

A odejde k žertveníku, na který svatý kalich postaví a přijav kadidelnici, tříkráte jej okouří. Pak se postaví opět před svatým prestolem.

Věřící zpívají: Ať naplněna jsou ústa naše opěvováním slávy tvé a chválením tebe, ó Pane, že jsi uznal nás za hodné účastníci se svatých tvých Božských, nesmrtelných a oživujících Tajin. Zachovej nás v posvěcení svém, abychom po celý den učili se pravdě tvé. Alleluja, alleluja, alleluja.

Kněz skládá antimins. Diákon vychází severními dveřmi z oltáře a postaviv se před svaté dveře, pronáší ektenii:

Povznesme se! Přijavše Božské, svaté, přečisté, nesmrtelné, nebeské a oživující strašné Tajiny Kristovy, důstojně děkujme Hlavnímu.

Věřící: Hospodi, pomiluj

Zastaň se nás, spasiž nás, smiluj se nad námi a zachovej nás, Bože, blahodatí svou.

Věřící: Hospodi, pomiluj

